

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

Fakulta bezpečnostního inženýrství

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Ostrava 2011

Roman Derych

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

Fakulta bezpečnostního inženýrství

Katedra požární ochrany a ochrany obyvatelstva

Webová podpora pro humanitární pomoc

Student: Bc. Roman Derych

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Marek Smetana, Ph.D.

Studijní obor: 3908T007 Bezpečnostní plánování

Datum zadání diplomové práce: 30. listopadu 2010

Termín odevzdání diplomové práce: 15. dubna 2011

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Fakulta bezpečnostního inženýrství
Katedra ochrany obyvatelstva

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Roman Derych**
Studijní program: N3908 Požární ochrana a průmyslová bezpečnost
Studijní obor: 3908T007 Bezpečnostní plánování

Webová podpora pro humanitární pomoc Web Support to the Humanitarian Aid

Zásady pro vypracování:

Cílem práce je posoudit současný stav sledování nabídky a poptávky v oblasti poskytování humanitární pomoci fyzickým osobám v území postižených mimořádnou událostí.

Na tomto základě student zpracuje návrhy na zlepšení nynějšího stavu cestou webové podpory, která bude průběžně informovat obyvatelstvo, ale i orgány krizového řízení o požadovaných druzích a množství humanitární pomoci potřebné pro postižená území.

Seznam doporučené odborné literatury:

ADAMEC, V., ŠENOVSKÝ, M. Základy krizového řízení. Ostrava : SPBI, 2001. ISBN 80-86111-95-4.
ANTUŠÁK, E., KOPECKÝ, Z. Úvod do teorie krizového managementu. Praha : Oeconomia, 2003. ISBN 80-245-0548-7.
HORÁK, R., KRČ, M., ONDRUŠ, R., DANIELOVÁ, L. Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu; LINDE PRAHA: 2004; 407 s.; ISBN 80-7201-471-4;
ECCHER, Clint . Profesionální webdesign : Techniky a vzorová řešení pro XHTML a CSS. Brno: Computer Press, a.s., 2010. 688 s. ISBN 978-80-251-2677-6, EAN: 9788025126776.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Marek Smetana, Ph.D.**

Datum zadání: 30.11.2010

Datum odevzdání: 15.04.2011

doc. Ing. Vilém Adamec, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Dr. Ing. Miloš Kvarčák
děkan fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury.“

V Ostravě, 11. dubna 2011

.....

Bc. Roman Derych

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů;
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava (dále jen VŠB – TUO), dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- beru na vědomí, že VŠB – TUO má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užit v souladu s § 35 odst. 3 2);
- beru na vědomí, že podle § 60 3) odst. 1 autorského zákona má právo VŠB – TUO na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 3) odst. 2 a 3 mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého VŠB – TUO nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Bc. Roman Derych

Sušice 82, 751 11 Radslavice, okres Přerov

Dne: 11. 4. 2011

Podpis:.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47 Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

Poděkování:

Chtěl bych touto cestou poděkovat vedoucímu mé diplomové práce panu doc. Ing. Marku Smetanovi Ph.D. za odborné vedení a věcné připomínky, které přispěly ke zvýšení kvality diplomové práce. Dále bych rád poděkoval kolegům a přátelům z řad příslušníků Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje za konzultace a podkladové materiály poskytnuté během zpracovávání diplomové práce.

Anotace

Bc. Derych, R., *Webová podpora pro humanitární pomoc*. Ostrava, 2011. Diplomová práce na Fakultě bezpečnostního inženýrství, Vysoké školy Báňské – Technické univerzity Ostrava, vedoucí diplomové práce doc. Ing. Marek Smetana Ph.D.

Klíčová slova: humanitární pomoc, humanitární organizace, mimořádná událost, krizový stav, krizový štáb, webová aplikace.

Diplomová práce navrhuje řešení webové podpory pro organizaci humanitární pomoci při mimořádné události prostřednictvím vytvořené aplikace, která bude umístěna na internetových stránkách. Umožňuje informovat obyvatelstvo, ale i orgány krizového řízení o požadovaných druzích a množství humanitární pomoci, zjednodušuje zadávání a evidenci nabídek a požadavků pomoci a umožňuje jejich efektivní vyřizování pro postižená území pracovníky krizového štábu. Ulehčuje manuální práci s daty a zrychluje využití a rozdělení humanitární pomoci. První část diplomové práce obsahuje teoretické informace o problematice humanitární pomoci a vysvětlení základních pojmů v oblasti krizového řízení. V druhé části je popsána tvorba webové aplikace, její struktura, funkčnost a její ovládání.

The annotation

Bc. Derych, R., *Web Support to the Humanitarian Aid*. Ostrava, 2011. Thesis at The Faculty of Safety Engineering, VŠB – Technical University of Ostrava. Supervisor: doc. Ing. Marek Smetana Ph.D.

Keywords: humanitarian aid, humanitarian organizations, emergency, crisis situation, crisis staff, web application.

The thesis proposes a solution to web support for the organizing of humanitarian aid in emergencies by creating of the web application, which will be placed on the website. This allows to inform the public, as well as crisis management bodies of the required types and quantities of humanitarian aid, simplifying the entry and registration requirements, and offers assistance and enables the efficient processing in the affected areas by the workers of crisis staff. This facilitates manual work with data and accelerates the use and distribution of humanitarian aid. The first part of the thesis includes theoretical information on the issue of humanitarian aid and explanations of basic concepts in the field of crisis management. The second part describes the creation of a web application, its structure, function and its control.

Obsah

1. Úvod.....	11
2. Humanitární pomoc.....	13
2.1. Formy humanitární pomoci.....	13
2.2. Organizování humanitární pomoci.....	14
2.3. Přehled humanitárních organizací.....	16
3. Aktivování systému pro poskytování humanitární pomoci.....	23
3.1. Integrovaný záchranný systém.....	24
3.2. Mimořádná událost.....	24
3.3. Krizová situace.....	24
3.4. Krizové štáby.....	26
3.5. Úkoly členů krizového štábu pro humanitární pomoc.....	27
4. Webová aplikace pro koordinaci humanitární pomoci.....	32
4.1. Tvorba aplikace.....	33
4.2. Přístup do aplikace.....	33
4.3. Grafika stránek.....	34
4.4. Databáze.....	34
4.5. Nastavení důležitých funkcí.....	39
4.6. Instalace aplikace.....	40
5. Popis aplikace.....	41
5.1. Přístup do aplikace.....	42
5.2. Registrace uživatele.....	43
5.3. Přihlášení uživatele.....	44
5.4. Nastavení práv.....	44
5.5. Úvodní stránka.....	44
5.6. Informace pro občany.....	44

5.7.	Seznam požadavků humanitární pomoci.....	45
5.8.	Seznam nabídek humanitární pomoci	46
5.9.	Zadávání požadavků a nabídek na humanitární pomoc	47
5.9.1.	Požadavek humanitární pomoci	48
5.9.2.	Nabídka humanitární pomoci	49
5.10.	Důležité odkazy	50
5.11.	Obsluha aplikace z pohledu krizového štábu	50
6.	Závěr.....	54
7.	Seznam zkratek a pojmů	55
8.	Seznam použité literatury	56

1. Úvod

Každá větší mimořádná událost, ať už se jedná o přírodní katastrofu, průmyslovou havárii či jinou záležitost vyvolanou nejrůznějšími vlivy, má vždy značný vliv na chod života na postiženém území. Kromě působení na lidská sídla, průmyslovou infrastrukturu, krajinu či přírodu zasahuje především běžný život lidí. Omezuje či přímo znemožňuje pobyt na zasaženém území a proto v mnoha případech je prvořadou záležitostí všech, kteří se na likvidaci oné události podílejí, zabránit škodám na zdraví a majetku občanů a postarat se o zabezpečení jejich základních lidských potřeb.

Zatímco pro odborný postup při řešení nejrůznějších zásahů a mimořádných událostí existuje mnoho metodických postupů a členové zasahujících jednotek jsou na ně systematicky připravováni, činnost ve vztahu k obyvatelstvu nebyla vždy předem připravena a mnohdy se improvizovaně řešila přímo na místě, především vzhledem k tomu, že situace je při každé události jiná a ne vždy lze předem odhadnout, jakému počtu obyvatel bude třeba zajišťovat základní potřeby a po jak dlouhou dobu.

Uváděné problémy začaly vyčnívat na povrch při některých velkých mimořádných situacích, jako byly například povodně na Moravě v roce 1997 či později. Při jejich řešení nejenže chyběla potřebná legislativa, chyběly také zkušenosti pro řešení událostí tohoto rozsahu a chyběly také praktické poznatky z chování tak velkého počtu lidí, kteří jsou katastrofou zasaženi.

Po zvládnutí prvotní situace a záchraně životů s využitím především evakuace z ohrožených a postižených míst bylo nutné řešit i následnou činnost – zajistit v řádu dnů i týdnů péči o postižené. V prvním období nebyl zvláštní problém s vlastním zajišťováním potřebných komodit, materiálu, techniky či potravin. Katastrofa, která byla po dlouhém období relativního klidu brána jako ojedinělá, vyvolala velkou solidaritu občanů z nepostižených oblastí. Ti se formou nejrůznějších sbírek, finanční pomoci či osobní přítomností chtěli podílet na pomoci potřebným. Stejně zareagovaly i některé firmy. Protože tato iniciativa byla spontánní, začala do postižených oblastí proudit pomoc ze všech koutů republiky, bez toho, že by dárci předem zjišťovali, co vlastně na daném území je třeba a co ne. Dnem i nocí přijížděly kamiony naložené nejrůznějším materiálem či potravinami, i těmi rychle se kazícími. V cílových místech pak nebylo nikoho, kdo by tuto pomoc centrálně přijal a bez zbytečného zdržení ji nasměroval na potřebná místa k postiženým občanům. Teprve

po několika dnech se podařilo situaci jakž takž zvládnout a to, pro co se dnes používá termín humanitární pomoc, začít rozdělovat podle nějakého systému.

Za uplynulé roky a při dalších podobných událostech došlo v mnoha směrech ke zlepšení situace v příjmu a vydávání humanitární pomoci při hromadných neštěstích, ale i tak zůstává hlavním prostředkem osobní jednání nebo telefon, e-mail, či jiná podobná spojovací technika.

Předkládaná práce nabízí jedno z možných řešení zefektivnění této činnosti. Rozšíření internetové sítě prakticky již do všech míst a také její mobilní provozování umožní pomocí osobního vkládání požadavků i nabídek přímo do systému (jednotlivými žadateli o pomoc či poskytovateli pomoci) omezit potřebu lidského faktoru a potřebu manuální evidence. Zásah člověka, který má koordinaci humanitární pomoci na starosti, se omezí pouze na spárování nabídkové a poptávkové části systému.

Cílem práce je maximálně zjednodušit potřebné činnosti a zkrátit doby potřebné k vyřízení jednotlivých žádostí a zároveň také zabránit zbytečnému plýtvání silami i prostředky, které by v daném okamžiku mohly být využity jinde. Sníží se také počet osob, které se touto činností budou zabývat v rámci rozhodování krizových štábů.

2. Humanitární pomoc

Humanitární pomoc je činnost orgánů státní správy, orgánů územních samosprávných celků, právnických osob, podnikajících fyzických osob, nevládních organizací, skupin osob a jednotlivců konaná ve prospěch obyvatelstva určitého regionu postiženého přírodní katastrofou nebo katastrofou vyvolanou lidskou činností.

Humanitární pomoc je jedno z opatření nouzového přežití obyvatelstva postiženého následky mimořádných událostí nebo krizových situací.

Další opatření nouzového přežití jsou:

- zásobování pitnou vodou
- zásobování základními potravinami
- nouzové ubytování
- nouzové dodávky energií
- základní služby obyvatelstvu (zdravotnické zabezpečení, psychologická a duchovní pomoc apod.)

2.1. Formy humanitární pomoci

Humanitární pomoc je krátkodobá materiální a logistická pomoc poskytovaná bezplatně za účelem pomoci obyvatelstvu postiženému mimořádnou událostí s využitím lidských a materiálních zdrojů. Slouží k uspokojování základních životních potřeb obyvatelstva postižených mimořádnou událostí.

Formou humanitární pomoci může být poskytnutí:

- věcných prostředků
- finančních prostředků
- potřebných služeb
- speciálních prací
- záchranářských jednotek

Humanitární pomoc mohou zajišťovat vládní i nevládní organizace, neziskové organizace, dobročinné spolky i jednotlivci. Stále větší důležitost, která je tomuto druhu

činnosti přikládána, vedla i k tomu, že se oblast humanitární pomoci stala i jedním z bodů nové Koncepce ochrany obyvatel do roku 2013 s výhledem do roku 2020 [8]. Hlavním úkolem bylo vytvoření podmínek pro organizované zapojení nevládních humanitárních organizací při přípravě a realizaci opatření k nouzovému přežití obyvatelstva a poskytování humanitární pomoci. Bylo uzavřeno mnoho dohod o spolupráci mezi HZS ČR a nevládními humanitárními organizacemi a občanskými sdruženími. Jedním z výstupů byl také projekt na vytváření psychosociálních intervenčních týmů k poskytování pomoci při zvládání stresu a posttraumatických jevů.

Z hlediska místa se může jednat o humanitární pomoc poskytovanou obyvatelům republiky, stejně jako o součást mezinárodní pomoci obyvatelstvu na území jiného státu. Poskytování humanitární pomoci je nedílnou součástí zahraniční politiky České republiky. Humanitární pomoc je do zahraničí poskytována podle naléhavosti situace a potřeb postiženého státu, podle možností ekonomiky, disponibilních zdrojů státního rozpočtu, v souladu se zásadami a rezolucemi mezinárodního společenství a s vlastními prioritami a zájmy. Zvláště při poskytování humanitární pomoci do zahraničí může být výhodné zapojování celých záchranných týmů, kompletně připravených a vybavených pro předpokládanou činnost.

2.2. Organizování humanitární pomoci

Pravidla poskytování a přijímání humanitární pomoci jsou zakotvena v zákoně č. 239/2000 Sb. o IZS a v jeho prováděcím předpisu - Nařízení vlády č. 463/2000 Sb. O stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníky osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva.

Tento dokument definuje používané pojmy a řeší některé praktické organizační i finanční otázky spojené s poskytováním a přijímáním humanitární pomoci

Konstatuje, že humanitární pomoc je poskytována bezplatně orgány státní správy a orgány územních samosprávných celků, právníky osobami, podnikajícími fyzickými osobami, nevládními organizacemi, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů, skupinami osob a jednotlivci na základě výzev nebo z vlastní iniciativy formou nabídek.

V oblasti organizování humanitární pomoci určuje, že přehled nabídek a požadavků na humanitární pomoc vedou státní orgány, orgány územních samosprávných celků a humanitární organizace.

Sbírky pro humanitární pomoc konají humanitární organizace na základě aktuálních požadavků z postižených oblastí. Humanitární pomoc z těchto sbírek je soustřeďována ve skladech organizačních složek státu; v konkrétním případě lze z důvodu účelnosti humanitární pomoc soustředit ve skladech humanitárních organizací.

Nakládání s humanitární pomocí od oznámení nabídky poskytovatelem po její výdej příjemci orgány státní správy, orgány územních samosprávných celků nebo humanitární organizace zajišťují tak, aby bylo vyloučeno její zneužití a zabráněno jejímu znehodnocení. Přitom se bezodkladně řeší místo určení, způsob doručení adresátům a výdej příjemcům humanitární pomoci.

Ve zvláštních případech a po splnění podmínek může být k humanitárním účelům uvolněn materiál spravovaný Státní správou hmotných rezerv.

Při konkrétní mimořádné události organizuje a koordinuje humanitární pomoc HZS kraje [1] s tím, že soustřeďuje a zveřejňuje požadavky na humanitární pomoc z postižených území a směřuje nabídky poskytovatelů humanitární pomoci k žadatelům podle naléhavosti a momentální potřeby.

Podle rozsahu mimořádné události může být rozvinuto poskytování humanitární pomoci na různých úrovních. Mohou se na něm podílet:

- státní orgány a instituce
- Hasičský záchranný sbor
- Státní správa hmotných rezerv
- neziskové organizace
- humanitární organizace
- právnické osoby
- podnikající fyzické osoby
- fyzické osoby

Pro první a nezbytnou humanitární pomoc jsou vybudovány sklady humanitárního materiálu, jehož potřeba se předpokládá v prvním období. Použití tohoto materiálu, který je uložen ve skladech HZS, může velitel zásahu dle konkrétní potřeby vyžádat k poskytnutí humanitární pomoci v místě zásahu. S narůstajícím časem pak dochází k aktivaci dalších úrovní pomoci.

Dle zkušeností z mimořádných událostí většího rozsahu zajišťuje a řídí problematiku humanitární pomoci, ať už její vyžadování či přijímání, vždy člen krizového štábu HZS kraje, na místě události pak některý člen příslušného krizového štábu. Zapisuje telefonické nabídky humanitární pomoci do několika tabulek, vytvořených v textovém editoru Word. Stejným způsobem eviduje žádosti o pomoc od postižených obcí, právnických a fyzických osob. Na základě těchto zpracovaných seznamů pak krizový štáb HZS kraje řeší pokrytí potřeb humanitární pomoci.

Krizový štáb kraje při rozdělování humanitární pomoci spolupracuje s neziskovými organizacemi, které mají poskytování pomoci jako hlavní náplň své činnosti. Tyto organizace vznikají na základě dobrovolnosti a obětavosti svých členů. Poskytují pomoc nejen v době mimořádných situací, ale celoročně formou různých akcí. Vzhledem k narůstajícímu počtu mimořádných událostí v posledních letech a většímu počtu zásahů je třeba konstatovat, že na tomto úseku již získaly značnou praxi a jsou schopny pracovat samostatně a vzájemně koordinovat činnost s jinými podobnými organizacemi. Nedochozí tak k situaci, kdy každá organizace zajišťuje všechno, nýbrž pomoc je poskytována diferencovaně. Některé organizace především dodávají potřebný materiál, jiné se starají o evakuované osoby, další zase například poskytují potřebným psychologickou a duchovní pomoc. V tomto směru tedy má krizový štáb HZS kraje usnadněnu svou řídicí činnost.

2.3. Přehled humanitárních organizací

V České republice je zaregistrováno několik stovek humanitárních organizací různého zaměření. Zde uvádím krátký přehled vybraných organizací a institucí nabízejících za mimořádných situací v postižených lokalitách humanitární pomoc obyvatelstvu. Do výběru jsem zahrnul ty organizace, které svou činností přispěly k pomoci lidem postižených povodněmi na území Olomouckého kraje.

Občanské sdružení A D R A [9]

- Sídlo: Klikatá 1238/90c, 158 00 Praha 5 - Jinonice
- Tel.: 257 090 641, tel/fax: 257 090 642, www.adra.cz

ADRA je mezinárodní humanitární organizace poskytující pomoc lidem v nouzi. Byla založena ve Spojených státech amerických před více než padesáti lety a dnes má zastoupení již ve 125 zemích světa. V roce 1997 jí byl od Ekonomické a sociální rady OSN udělen statut vrchního poradce.

V České republice začala ADRA působit v roce 1992, a to nejprve jako nadace, jejímž úkolem bylo přerozdělovat finanční pomoc. Pracovníci ADRA postupem času rozšířili své pole působnosti a začali sami realizovat různé pomocné programy. S nárůstem pracovní agendy a v reakci na legislativní změny bylo v roce 1994 založeno občanské sdružení ADRA. Jeho úkolem je poskytovat humanitární, sociální a rozvojovou pomoc nejen doma, ale i v zahraničí. ADRA dnes patří mezi tři největší humanitární organizace v České republice, v níž má 11 poboček a dva azylové domy.

Občanské sdružení ADRA se mimo jiné věnuje poskytování bezprostřední a následné fyzické, psychické, eventuálně duchovní pomoci lidem v nouzi tak, aby byli schopni převzít kontrolu nad svými vlastními životy a mohli co nejlépe využívat ty zdroje, které mají k dispozici. Podílí se na zajišťování koordinované humanitární pomoci v návaznosti na činnost složek Integrovaného záchranného systému při řešení mimořádných událostí.

Nabídka:

- ubytování na nezbytnou dobu
- přeprava
- sklady
- týlový tým (lékaři, psychologové, sociální pracovníci vyškolení pro psychickou, duchovní pomoc při odstraňování posttraumatických stavů)
- spolupráce (široká síť spolupracovníků v různých městech a obcích ČR)
- brigády, dobrovolníci
- lokální působnost - Česká republika, evropské státy

Člověk v tísni [10]

- Člověk v tísni, o. p. s., Šafaříkova 635/24, 120 00 Praha 2
- Tel: +420 226 200 400, Fax.: +420 226 200 401, www.clovekvtisni.cz

Obecně prospěšná společnost Člověk v tísni vznikla jako humanitární organizace s cílem pomáhat v krizových oblastech a podporovat dodržování lidských práv ve světě.

Její počátky se datují do května 1992, kdy její zakladatelé realizovali první projekty na pomoc lidem v nouzi ještě pod názvem Nadace Lidových novin. V únoru 1994 se změnil název na Nadace Člověk v tísni při České televizi, v dubnu 1999 pak byla zaregistrována jako obecně prospěšná společnost.

Společnost Člověk v tísni realizuje humanitární pomoc, dlouhodobé rozvojové projekty, podporuje snahy o demokratizaci a dodržování lidských práv. Za dobu své existence dopravila stovky zásilek s přímou humanitární pomocí a realizovala rozvojové projekty v různých zemích Evropy, Asie i Afriky, konkrétními projekty podpořila disidenty, nezávislé novináře, obhájce lidských práv či představitele demokratické opozice ve více než 37 zemích světa. Člověk v tísni pracuje na poli humanitární a rozvojové spolupráce nejen v zahraničí, ale také v České republice. Mezi humanitární programy realizované v ČR patří projekty pomoci a obnovy po povodních v roce 1997, 2002, 2006 a v letech 2009 a 2010, kdy Člověk v tísni pomohl tisícům jednotlivců a desítkám institucí.

Nabídka:

- materiální zajištění, náradí, ochranné pomůcky a čisticí prostředky
- psychosociální pomoc
- akutní finanční pomoc
- finančními příspěvky na obnovu objektů veřejného zájmu
- lokální i celosvětová působnost

Armáda spásy [11]

- Sídlo: Ústředí Armády spásy, Petržílkova 2565/23, Armády spásy, 158 00 Praha 5
- Tel.: 251 106 424, fax.:251 106 442, www.armadaspasy.cz

Armáda spásy je mezinárodní křesťanskou organizací s ústředím v Londýně. Na území České republiky začala působit v roce 1919. V roce 1950 byla její činnost ukončena tehdejším režimem. Od roku 1990 se její členové kromě misijní práce věnují péči o sociálně znevýhodněné a jinak potřebné občany. V České republice se svými devíti pobočkami provozuje například ubytovny pro bezdomovce, denní centra (pro bezdomovce, propuštěné vězně apod.), domy pro matky s dětmi, farmu, ubytovnu pro staré lidi a řadu komunitních center. Příslušníci Armády spásy se věnují také oblasti vězeňské péče a dalším humanitárním aktivitám.

Nabídka:

- nouzové ubytování
- ošacení - je možné zajistit větší množství ošacení - pánské, dámské, dětské
- stravování
- přeprava – osob, materiálů
- lidské zdroje
- poskytnutí prostor
- možnosti jiné pomoci (materiál, případně i speciální pracovníci, v omezené míře i finanční pomoc)
- působnost – nadregionální

Český červený kříž [12]

- Ústředí Českého červeného kříže, Thunovská 18, 118 04 Praha 1
- Tel/Fax: 222 590 486, www.cck-cr.cz

V čele stojí Úřad Českého červeného kříže a na lokálních úrovních je vybudován systém okresních resp. oblastních spolků. Český červený kříž podle zákona plní zejména dva základní úkoly. Působí jako mezinárodně výlučně uznaná pomocná organizace vojenské zdravotnické služby a v oblasti civilní obrany a ochrany obyvatelstva poskytuje pomoc v případech katastrof a jiných mimořádných událostí. Pomoc ČČK spočívá zpravidla v poskytování zdravotnických, záchranných, sociálních a dalších humanitárních služeb. Současně šíří znalost Ženevských úmluv.

Nabídka:

- obecná - poskytování první pomoci, lékařská a ošetrovatelská péče, ošacení, přístřeší, prevence epidemií včetně zdravotní výchovy, sociální péče, pátrací služba
- humanitární jednotky ČČK - ustavovány od roku 2002; HJ ČČK má v základní sestavě 21 členů a tvoří ji družstva: zdravotnické, stravovací, ubytovací, sociální a technické, jsou připravovány jako druhosledové jednotky
- práce s uprchlíky - koordinace pomoci v mezinárodním měřítku; pátrací služba ČČK (spojování rozdělených rodin, vyhledávání pohřešovaných apod.)
- působnost - celorepubliková, případně mezinárodní
- působnost – nadregionální

Charita Česká republika [13]

- Sídlo: sekretariát CHČR , Vladislavova 12, 110 00 Praha 1
- Tel.: 296 243 344, www.ckch.cz, www.charita.cz

Katolická charita vznikla v Československu po roce 1918, rozvinula svoji činnost a pomáhala zejména ve zdravotnictví, pečovala o mládež v dětských domovech a sirotčincích, o staré, nemocné, duševně a tělesně postižené, prováděla ošetrovatelskou a pečovatelskou službu v chudých rodinách. Po roce 1945 se významně podílela na repatriaci a péči o osvobozené vězně. Disponovala více než 20 tisíci lůžky ve svých ústavních zařízeních, provozovala charitní jídelny apod.

V roce 1950 nuceně předala charitní ústavy a zařízení do státní správy. Svoji pomoc byla nucena omezit pouze na péči o církevní osoby. Po roce 1989 obnovily diecézní charity svoji činnost. Nyní je členem Charity ČR osm arcidiecézních charit (Brno, Praha, Olomouc, Ostrava - Opava, České Budějovice, Hradec Králové, Plzeň, Litoměřice), Česká katolická charita – Domovy řeholníků a řeholnic a Řeckokatolická charita. Na území jednotlivých arcidiecézních charit působí oblastní, městské a farní charity. Sekretariát CHČR je národní centrálou, zajišťuje servis pro celou organizační strukturu Charity na území České republiky. Je sídlem statutárního zástupce – ředitele.

Od roku 1995 je ČKCH řádným členem mezinárodních organizací Caritas Europa a Caritas Internationalis, sdružujícím 146 charitních organizací působících ve 194 státech a územích světa.

Formy pomoci:

- a) domácí péče, charitní ošetrovatelská a pečovatelská služba
- b) domovy pokojného stáří
- c) pomoc lidem bez domova
- d) domovy pro matky s dětmi v tísní
- e) pomoc zdravotně postiženým
- f) pomoc těžce nemocným
- g) charitní poradny
- h) humanitární pomoc
- i) pomoc uprchlíkům
- j) charitní domovy řeholnic
- k) ostatní střediska pomoci

Nabídka:

- materiální pomoc
- lidské zdroje
- působnost - celorepubliková

Maltézská pomoc, o.p.s. [14]

- Sídlo: Maltézská pomoc, o.p.s., Lázeňská 2, 118 00 Praha 1
- Tel.: 257 534 935,
- e-mail: info@maltezskapomoc.cz, www.maltezskapomoc.cz

Maltézská pomoc, o.p.s. je zřízena Suverénním řádem Maltézských rytířů pro naplňování řádového poslání v duchu řádových idejí. Ty jsou vyjádřeny heslem Řádu – Tuitio fidei et obsequium pauperum, tedy obrana víry a služba trpícím. Vyjádřeno v duchu

moderního pojetí – ochrana či obrana víry a pomoc potřebným, trpícím, lidem v nouzi. Tato pomoc je poskytována všem potřebným bez rozdílu. Maltézská pomoc, o.p.s. byla zřízena v roce 2002. V činnosti pokračuje po České maltézské pomoci, o.s.

Zajišťuje sociální pomoc, humanitární, zdravotnické a psychologické služby včetně krizové psychologické intervence. Provozuje nestátní zdravotnické zařízení pro zajištění mobilních stanovišť první pomoci. Organizačně je členěna do diecézních center v Praze, Olomouci, Brně, České Lípě, Mělníku, Hradci Králové, Karlových Varech, Uherském Hradišti a Otrokovicích, jejichž činnost zajišťují dobrovolníci.

Nabídka:

- základní vybavení humanitární pomoci - dle potřeb; dodávky potravin, vody, léků, desinfekčních prostředků a ochranných prostředků
- odborné lékařské služby s vybavením
- stanoviště zdravotnické první pomoci
- transport
- nouzové ubytování

3. Aktivování systému pro poskytování humanitární pomoci

Celý systém, v němž je na jedné straně zjišťována potřeba poskytování pomoci lidem a na druhé straně se začínají objevovat organizace i jednotlivci, kteří začnou vznikající požadavky plnit, se začíná uvádět do chodu v podstatě současně se vznikem a počátkem řešení mimořádné situace.

Podle zkušeností z již proběhlých akcí téměř okamžitě zareagují dobrovolné neziskové organizace, které mají vlastní systém toku informací o hrozícím nebo již probíhajícím nebezpečí a o potřebě pomoci. Profesionální instituce zahajují svou činnost s nástupem jednotek, které řeší mimořádnou událost a informují ostatní o možných budoucích potřebách.

Veškerou činnost dobrovolné i profesionální složky je třeba koordinovat. K tomu slouží odpovídající právní prostředí, účinný záchranný systém, odborně připravení záchranáři a řídicí pracovníci. K dispozici je také moderní a účinná technika.

Na druhé straně nedostatky při ochraně obyvatel se objevují především u těch, kterým má být pomoc poskytována. V současné chvíli totiž neexistuje žádný systém vyvíjející a realizující účinnou přípravu obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci při vzniku mimořádných událostí. U lidí se projevuje neznalost mnohdy i těch nejzákladnějších zásad chování v ohroženém území. Díky prožitému stresu mnohdy nejsou ochotni respektovat pokyny záchranářů, spolupracovat s nimi při své vlastní záchrane a zbytečně ztěžují jejich činnost.

Mnohdy nezbývá, než při organizaci záchranných prací striktně vyžadovat plnění povinností daných zákonem a některá opatření prosazovat i proti vůli těch, kterých se týkají.

Výkon státní správy ve věcech civilní ochrany je v působnosti Ministerstva vnitra. V roce 2001 nabyly účinnosti tzv. krizové zákony, kterými jsou vymezeny úkoly jednotlivých státních orgánů i územních samosprávných celků při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Podle poznatků z jejich praktické realizace byly v pozdějších letech průběžně aktualizovány, aby v nich byly zohledněny zjištěné problémy. Poslední platné změny krizového zákona nabyly účinnosti 1. 1. 2011. Praktickým důsledkem využití uvedených zákonů je vytvoření Integrovaného záchranného systému, který má sloužit jako hlavní nástroj pro řešení mimořádných situací.

3.1. Integrovaný záchranný systém

Není to žádná instituce, která by měla své sídlo, své řídicí orgány a své jednotky. Definice ze zákona říká, že Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací [3].

Složky, které tvoří Integrovaný záchranný systém, se dělí na základní složky a ostatní složky.

Základními složkami IZS jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí, zdravotnická záchranná služba, Policie České republiky.

Mezi ostatní složky, které poskytují pomoc podle potřeby skutečné situace na vyžádání, patří především vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (např. obecní či městská policie, bezpečnostní služby), orgány ochrany veřejného zdraví (např. orgány hygieny), havarijní, pohotovostní, odborné aj. služby (např. plynárenská, vodní, elektrárenská, Česká pošta, Báňská záchranná služba, Horská služba, Letecká záchranná služba), zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím (např. Český červený kříž, Svaz záchranných brigád kynologů ČR, Svaz civilní obrany ČR, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska).

3.2. Mimořádná událost

Mimořádnou událostí se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací [3].

3.3. Krizová situace

Krizovou situací se rozumí mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu [4].

Jsou při ní ohroženy důležité hodnoty, zájmy či statky státu a jeho občanů a hrozící nebezpečí nelze odvrátit a způsobené škody odstranit běžnou činností orgánů veřejné moci, ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních a jiných služeb a právnických a fyzických osob.

Krizové stavy se vyhláší podle rozsahu a podle závažnosti mimořádné události. Při jejich vyhlášení se zvyšují pravomoci územních správních úřadů a vlády. Vždy je při jejich vyhlášení možno někoho omezit na jeho právech, někomu nařídít konat činnost potřebnou k eliminaci škodlivých vlivů mimořádné události nebo poskytnout věcné prostředky.

Stav nebezpečí

Stav nebezpečí se jako bezodkladné opatření může vyhlásit pro území kraje nebo jeho část, jsou-li v případě živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie, nehody nebo jiného nebezpečí ohroženy životy, zdraví, majetek a životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu, a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů a složek integrovaného záchranného systému [4].

- Vyhláší ho hejtman kraje,
- lze ho vyhlásit maximálně na 30 dnů (jeho eventuelní prodloužení musí schválit vláda),
- nastává tehdy, není-li možné zvládnout mimořádnou událost běžnými prostředky.

Nouzový stav

Nouzový stav může vláda vyhlásit v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožuje životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost [2].

- Vyhláší ho vláda ČR,
- lze ho vyhlásit maximálně na 30 dnů (prodloužení této doby je možné jen se souhlasem Poslanecké sněmovny),
- vyhláší se za předpokladu, že mimořádná událost ve velké míře ohrožuje lidské životy, zdraví i majetek.

Stav ohrožení státu

Stav ohrožení státu může vyhlásit parlament na návrh vlády v případě, že je bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu či jeho demokratické základy [2].

- Vyhláší ho Parlament ČR,

- vyhláší se v případě ohrožení svrchovanosti státu, jeho územní celistvosti, případně při narušení jeho demokratických základů.

Válečný stav

O vyhlášení může rozhodnout Parlament ČR v případech, kdy je ČR napadena nebo je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy, při žádosti NATO na účast ve válečném konfliktu [1].

- Vyhláší ho Parlament ČR,
- vyhláší se v případě napadení naší země, nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení.

3.4. Krizové štáby

Krizové štáby jsou zřizovány příslušnou institucí jako její pracovní orgán k řešení krizové situace. Jejich vznik, činnost a složení je v zákoně [4] a v prováděcím předpisu.

Krizový štáb kraje svolává hejtmán a krizový štáb obce s rozšířenou působností svolává starosta obce s rozšířenou působností v případě, že:

- a) je vyhlášen krizový stav pro celé území státu nebo pro jeho část patřící do působnosti orgánu krizového řízení,
- b) je vyhlášen stav nebezpečí pro celé území patřící do působnosti orgánu krizového řízení nebo pro jeho část,
- c) jej použije ke koordinaci záchranných a likvidačních prací,
- d) je k tomu vyzván Ministerstvem vnitra při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací,
- e) jde o úkol prováděný při cvičení orgánů krizového řízení nebo cvičení složek integrovaného záchranného systému, nebo
- f) je tento postup nezbytný pro řešení mimořádné události a není splněna některá z podmínek uvedených v písmenech a) až e).

Krizový štáb obce může zřídit starosta jako svůj pracovní orgán za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení.

3.5. Úkoly členů krizového štábu pro humanitární pomoc

Na základě poznatků a praktických zkušeností při řešení mimořádných událostí v Olomouckém kraji jsou stanoveny pro kraj povinnosti členů krizových štábů pro organizaci a poskytování humanitární pomoci a jejich koordinaci s humanitárními organizacemi.

Úkoly jsou rozděleny podle úrovně krizového štábu a dle rozsahu události jsou organizována pracoviště skupin pro evidenci a koordinaci humanitární pomoci.

Pracoviště KŠ HZS kraje pro evidenci a organizování humanitární pomoci:

- a) vede evidenci nabídek humanitární pomoci od právnických osob, podnikajících fyzických osob, nevládních organizací, neziskových organizací a sdružení občanů a jednotlivců na základě výzev nebo z vlastní iniciativy formou nabídek,
- b) vede přehled požadavků od KŠ ORP a obcí na humanitární materiál pro postižené území, které nelze zajistit vlastní cestou,
- c) vyhodnocuje naléhavost potřeby uvedených požadavků pro jednotlivé žadatele z území postiženého mimořádnou událostí. Po vyhodnocení případně určí, v jakém pořadí a množství potřebný materiál předat a upřesní s dotčenými subjekty informace k realizaci předání materiálu (kontaktní osoby, spojení, místo a způsob předání),
- d) HZS pro přepravu materiálu využívá zejména nabídek bezúplatných služeb dopravců v rámci obdržených nabídek humanitární pomoci. V případě, že dárce ani příjemce nemá možnost zabezpečit přepravu materiálu na místo určení, zabezpečí HZS kraje přepravu za částečnou nebo úplnou finanční úhradu při nebezpečí z prodlení formou vyžádání věcné nebo osobní pomoci dle příslušného ustanovení zákona o IZS,
- e) v případě nabídky materiálu, na který nebyl dosud vznesen požadavek z postiženého území, HZS kraje provede seznámení KŠ ORP a obcí na postiženém území:
 - bude-li projevěn zájem ze strany konkrétního příjemce, postupuje HZS dle určeného pořadí a požadovaného množství materiálu, předá

a upřesní s dotčenými subjekty informace k realizaci předání materiálu (kontaktní osoby, spojení, místo a způsob předání),

- nebude-li projeven zájem o nabízený materiál, HZS kraje na základě znalosti situace a prognózy jejího vývoje posoudí možnou budoucí potřebu materiálu pro postižené území a projedná s dárce odložení předání materiálu nebo dohodne předání k dočasnému uskladnění ve skladech HZS ČR, jiných složek IZS nebo organizačních složek státu, případně skladech humanitárních organizací a v případě nezbytnosti i právnických a podnikajících osob,
 - je-li zřejmá nevyužitelnost nabízeného materiálu, HZS doporučí dárci nabídnout dar/materiál charitativním a dalším nevládním humanitárním organizacím,
- f) monitoruje činnost humanitárních a nevládních organizací prostřednictvím zástupců HZS vyslaných do KŠ ORP/obce.

Pracoviště KŠ ORP - zástupce HZS pro koordinaci humanitární pomoci:

- a) vede evidenci nabídek humanitární pomoci od právnických a podnikajících fyzických osob, nevládních organizací, neziskových organizací a sdružení občanů a jednotlivců na základě výzev nebo z vlastní iniciativy formou nabídek,
- b) vede přehled požadavků od KŠ obcí na humanitární materiál pro postižené území, který nelze zajistit vlastní cestou, a předává požadavky na KŠ HZS kraje,
- c) upřesňuje s dotčenými subjekty informace k realizaci předání materiálu (kontaktní osoby, spojení, místo a způsob předání),
- d) v případě nabídek materiálu, po kterém nebyla poptávka na příslušném postiženém území ORP, tuto nabídku s uvedením kontaktních údajů, druhu a množství předává na KŠ HZS kraje k dalšímu využití,
- e) v případě zřízení koordinační skupiny humanitární pomoci z nevládních organizací na úrovni KŠ ORP (MÚ nebo KS velkého plošného rozsahu)

pravidelně provádí schůzky k seznámení se situací a stanovením úkolů pro denní činnost na území ORP,

- f) v případě potřeby dohodne s nevládními organizacemi po jednom zástupci do koordinační skupiny, pokud již není organizací určen,
- g) vede přehled o silách a prostředcích nevládních organizací na území ORP a vykonávané činnosti, zápisy z jednání předává na KŠ HZS kraje.

Pracoviště KŠ obce - zástupce HZS pro koordinaci humanitární pomoci:

- a) po dohodě (vysvětlení úlohy a pomoc koordinačního pracoviště humanitární pomoci) se starostou obce zřizuje v KŠ obce skupinu pro evidenci a koordinaci humanitární pomoci,
- b) vedoucím SEK je pracovník oddělení ochrany obyvatelstva HZS, v případě jeho nepřítomnosti je po dohodě pověřen zastupováním jeden z povolaných koordinátorů nevládních organizací podílejících se na humanitární pomoci v obci,
- c) vedoucí SEK provede povolání zástupců humanitárních organizací na základě rozhodnutí KŠ HZS prostřednictvím OPIS, pokud již nejsou tyto organizace aktivní v místě MÚ nebo KS,
- d) svolá první koordinační schůzku humanitárních organizací, na které seznámí zástupce těchto organizací se situací a předběžnou prognózou vývoje situace na postiženém území,
- e) dle požadavků z KŠ obce požádá jednotlivé zástupce humanitárních organizací o sdělení možnosti nasazení vlastních sil a prostředků a doby dodání či nasazení,
- f) dohodne pravidelná denní pracovní setkání pro vyhodnocení dohodnutých úkolů a stanovení dalšího postupu na následující den,
- g) dohodne se zástupci jednotlivých humanitárních organizací personální obsazení jednotlivých pracovišť pro pomoc zasažených,
- h) průběžně předává požadavky na humanitární pomoc do KŠ ORP (v případě, že není svolán, tak na KŠ krajského úřadu/HZS kraje), pokud ji nelze zajistit

vlastními silami obce nebo z prostředků humanitárních organizací působících v obci,

- i) o činnosti podává hlášení na KŠ HZS kraje.

Skupina pro evidenci a koordinaci humanitární pomoci

Dle rozsahu události jsou zřízena tato pracoviště:

1) Řídící pracoviště evidence humanitární pomoci:

- a) provádí evidenci humanitární pomoci od právnických osob, podnikajících fyzických osob, občanů a nevládních organizací, eviduje nabídky osobní pomoci zaslané prostřednictvím e-mailu (zřízena emailová adresa pro poskytování pomoci obci) a telefonu,
- b) vyhodnocuje přijaté nabídky, třídí je do kategorií (např. ubytování - nabídky, finanční pomoc - adresovat konkrétní osobě, firmy - kontejnery na odpad, nabídky pro občany k vyvěšení na tabuli obce), dále předává nabídky přímo k rukám starosty a k dalšímu upřesnění (upřesnit kontakt na telefon, zda je pomoc bezplatná/za úplatu apod.) a vyřešení,
- c) v případě nabídek techniky, strojů a materiálu pro záchranné a obnovovací práce předává do KŠ obce,
- d) nabídky osobní pomoci předává na pracoviště sběru požadavků a vedení evidence dobrovolníků.

2) Pracoviště pro sběr požadavků:

- a) vede evidenci požadavků od postižených občanů,
- b) vede seznam dobrovolníků.

Toto pracoviště je zřízeno jako tzv. „Nárazníková zóna“ pro pracovníky OÚ (starostu a KŠ obce) před zahlcením množstvím postižených obyvatel, kteří chodí na obec se svými vlastními požadavky na pomoc.

3) Pracoviště pro výdej humanitárního materiálu:

- a) provádí příjem a vede přehled humanitárního materiálu od dárců v místě výdejního střediska,

- b) vede přehled vydaného materiálu postiženým osobám,
- c) předává požadavky na doplnění materiálu řídicímu pracovišti evidence humanitární pomoci.

Pro výdej je žádoucí, aby jeden z pracovníků byl místní občan z důvodů znalosti občanů a postiženého území – vhodný je pracovník OÚ.

4) Týmy psychosociální pomoci

Jsou vytvořeny na základě druhu a rozsahu MÚ nebo KS na postiženém území obce z příslušníků humanitárních organizací, které mají pracovníky proškolené v psychologické první pomoci a jsou pro tuto činnost předurčení.

- a) tým tvoří dva členové vycvičení v psychologické první pomoci,
- b) v případě znalosti provádí zdravotnickou první pomoc (ČČK) občanům při drobných poraněních,
- c) provádí psychosociální šetření u občanů na postiženém území (dotazníky, fotodokumentace určená pro následné poskytnutí sociálním odborům ORP),
- d) monitorují potřeby občanů v postižené oblasti a informace předávají vedoucímu SEK.

4. Webová aplikace pro koordinaci humanitární pomoci

Na základě poznatků z praxe, zejména z povodní roku 2010, vznikl námět na vytvoření aplikace, která by zjednodušila a zefektivnila vedení nabídek a požadavků na humanitární pomoc a byla přínosem pro krizové štáby, neziskové organizace, humanitární organizace, postižené mimořádnou událostí i poskytovatele pomoci.

Webovou aplikaci jsem navrhoval tak, aby byla z uživatelského hlediska přehledná a jednoduchá na obsluhu. Hlavní myšlenkou při tvorbě webových stránek bylo zjednodušit podávání nabídek a požadavků na humanitární pomoc, zlepšit jejich evidenci, vyhodnocení krizovým štábem a zrychlit proces při rozdělování pomoci mezi potřebné. Mezi další možnosti aplikace lze zařadit poskytování informací o mimořádné události a poskytování kontaktních údajů na zainteresované instituce a důležité webové odkazy.

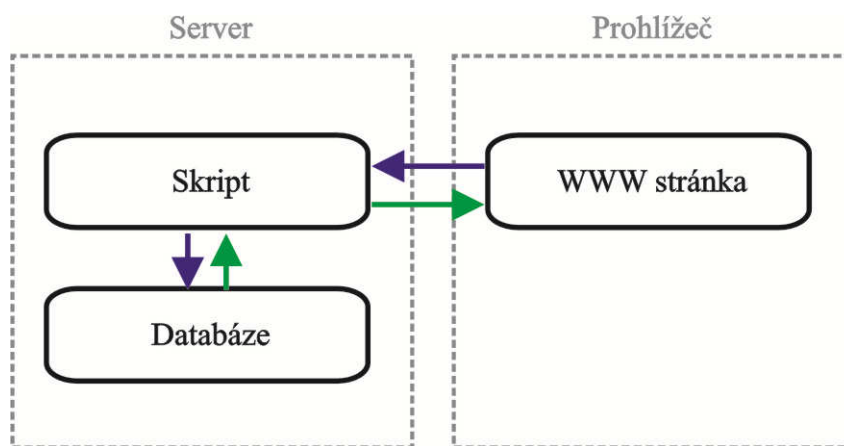
Pro webovou aplikaci jsem stanovil následující funkční požadavky:

- aplikace poskytne rozhraní, jehož prostřednictvím bude uživatel moci pohodlně prohlížet nabídky a poptávky na humanitární pomoc,
- v uživatelském rozhraní bude možné vyhledávat nabídky a poptávky na humanitární pomoc fulltextově,
- aplikace poskytne návštěvníkům možnost zaregistrovat se pod uživatelským jménem a heslem, registrace dále může být využita pro zasílání novinek a upozornění e-mailem,
- aplikace poskytne registrovaným uživatelům možnost zapisovat nabídky a poptávky na humanitární pomoc,
- součástí aplikace bude administrátorské rozhraní, které poskytne správci aplikace následující funkce:
 - možnost editace úvodní stánky
 - možnost editace informací po občany
 - možnost editace důležitých odkazů
 - možnost editace kontaktních údajů
 - možnost přidat, změnit nebo odebrat mimořádnou událost
 - možnost přidat, změnit nebo odebrat údaje o uživatelích

- možnost editovat zadané údaje v seznamech nabídek a požadavků

4.1. Tvorba aplikace

Aby webová aplikace splnila požadavky dané v předchozí kapitole, je potřeba použít databázové prostředí. Aplikace je rozdělena na dvě základní části. První je serverová část, kde jsou vytvořeny a uloženy tabulky, součástí jsou i skripty, které umožňují práci s daty. Druhou částí je zobrazování dat, pro kterou jsou vytvořeny webové stránky napsány v kódu HTML a PHP. Databázová podpora pro spolupráci se serverovou částí je naprogramována pomocí databáze MySQL. Jednoduché schéma sestavení aplikace je uvedeno na Obrázku č. 1.

Obrázek č. 1: Schéma webové aplikace.

Pro samostatné spuštění stránek je minimálně potřeba mít nainstalovaný Apache server s podporou PHP (verze 5.2.10) a databáze MySQL (verze 5.0). Pro jednoduchou správu obsahu databáze doporučuji nástroj – phpMyAdmin (verze 3.3.2).

4.2. Přístup do aplikace

Z hlediska přístupu je aplikace rozdělena na čtyři úrovně:

- a) přístup uživatelů k získání informací – návštěvník nemusí být zaregistrován, ale jeho přístup je omezen jen na informační část webu, nemá možnost zadávat údaje,
- b) přístup uživatelů pro zadávání požadavků a nabídek – pro tento přístup je nutná registrace,
- c) přístup členů krizového štábu – pro tento přístup je nutná registrace a nastavení práv pro krizový štáb,

- d) přístup administrátora aplikace – pro tento přístup je nutná registrace a nastavení administrátorských práv.

Registrace je nezbytná pro uživatele, který chce zapsat požadavek nebo nabídku, pro člena krizového štábu a pro administrátora. Registrace je přístupná přes registrační formulář, který je třeba vyplnit minimálně v rozsahu povinných polí označených hvězdičkou.

V databázi aplikace se evidují registrační údaje uživatelů a jsou uloženy všechny zadané údaje včetně přihlašovacího jména a hesla. Hesla ale nejsou ukládána v čisté podobě, jsou šifrovaná, proto nejsou čitelná ani pro administrátora. Při ztrátě hesla musí na žádost uživatele administrátor nastavit nové heslo.

4.3. Grafika stránek

Při tvorbě webových stránek jsem použil jednoduchou grafickou úpravu, která je nastavena pomocí kaskádových stylů. Stránka je rozdělena na horní a dolní horizontální pásy, mezi kterými jsou umístěny tři vertikální pruhy. V horním pásu je umístěno fulltextové vyhledávání a vedlejší menu k registraci a přihlášení. Hlavní pole je rozděleno na tři vertikální pásy. V levém pásu se nachází hlavní menu webových stránek a formulář pro přihlášení uživatele, uprostřed je umístěno hlavní pole, v němž se zobrazují požadovaná data a informace. V pravém pásu se nacházejí kontextové nápovědy k zobrazeným informacím, formulářům a tabulkám v hlavním poli.

Dolní pás, který stránku graficky ukončuje, obsahuje pouze copyright údaj a odkaz na začátek webové aplikace.

Rozložení stránek je nakonfigurováno v souboru „type.css“ v adresáři css (neboli „css/type.css“).

4.4. Databáze

Databáze je jednoduše řečeno úložiště dat, se kterými můžeme dále pracovat. V databázi existují databázové tabulky. Do nich se vkládají do jednotlivých řádků a sloupců záznamy. V databázi můžeme nejen mazat a editovat záznamy, ale také vyhledávat, různě seskupovat, třídit, řadit. MySQL je multiplatformní databázový systém. Komunikace s ní probíhá pomocí jazyka SQL. Podobně jako u ostatních SQL databází se jedná o dialekt tohoto jazyka s některými rozšířeními. Pro svou snadnou implementovatelnost (lze jej instalovat na Linux, Microsoft Windows, ale i další operační systémy), výkon, a především díky tomu, že se jedná

o volně šiřitelný software, má vysoký podíl na databázích používaných v současné době. Velmi oblíbená a často nasazovaná je kombinace Linux, MySQL, PHP a Apache jako základní software webového serveru.

Proto jsem i já zvolil pro svou aplikaci MySQL databázi, která obsahuje celkem šest tabulek (viz Obrázek č. 2):

1. krizová situace
2. nabídky
3. odkazy
4. spárování
5. text
6. uživatelé

Tabulka 1 ***krizovasituace***: do této tabulky mohou zapisovat uživatelé s právy krizového štábu a uživatelé s právy administrátora. Do tabulky se zapisuje seznam mimořádných událostí, které se vyskytnou. Data se posílají pomocí formuláře v administrační sekci Krizové situace.

Tabulka má tyto atributy:

- **idKrizovaSituace** – primární klíč k této tabulce, jedná se o číselný formát v maximální délce 10 znaků, je to hodnota autoincrement,
- **krizeTyp** – tento atribut rozlišuje, zda jde o krizovou situaci nebo mimořádnou událost, je typu varchar,
- **krizeNazev** – atribut udává název dané krizové situace nebo mimořádné události,
- **krizeDatumZahajeni** – atribut udává datum, kdy krizová situace nebo mimořádná událost začala, je v číselném formátu o 10 znacích, v kódu PHP se do daného potřebného data transformuje přes funkci date(),
- **krizeDatumUkonceni** – atribut udává datum, kdy krizová situace nebo mimořádná událost skončila, je v číselném formátu o 10 znacích, v kódu PHP se do daného potřebného data transformuje přes funkci date().

Tabulka 2 **nabídky**: do této tabulky mohou zapisovat všichni registrovaní uživatelé. Uvádí se v ní přehled všech nabídek pomoci a požadavků o pomoc. Data se posílají pomocí formuláře v administrační sekci Nabídka pomoci.

Tabulka má tyto atributy:

- **idNabidky** – primární klíč k této tabulce, jedná se o číselný formát v maximální délce 10 znaků, je to hodnota autoincrement,
- **idUzivatele** – vedlejší klíč k tabulce uzivatele, udává id uživatele, je to číselný formát v maximální délce 10 znaků,
- **idKrizovaSituace** – vedlejší klíč k tabulce krizovasituace, udává id krizové situace nebo mimořádné události, je to číselný formát v maximální délce 10 znaků,
- **datum** – atribut udává datum, kdy byla nabídka pomoci nebo požadavku o pomoc přidána do databáze, je v číselném formátu o 10 znacích, v kódu PHP se do daného potřebného data transformuje přes funkci date(),
- **aktualizace** – atribut udává, zda byla položka aktualizována, nabývá hodnot buď a (byla editována) nebo n (nebyla editována), je typu varchar o 1 znaku,
- **druhPomoci** – atribut rozlišuje, zda jde o nabídku pomoci (hodnota nabídka) nebo požadavek pomoci (hodnota poptavka), je typu varchar,
- **typ** – udává o jaký typ pomoci nebo nabídky jde, tento atribut nabývá hodnoty finance, práce, materiál a stroje a zařízení,
- **nazev** – udává název požadavku o pomoc nebo nabídky pomoci,
- **počet** – tento atribut vyjadřuje počet,
- **info** – bližší popis předmětu nabídky pomoci / požadavku o pomoc, je typu varchar,
- **vyrizeno** – tato položka udává, kolik bylo z dané nabídky pomoci nebo požadavku o pomoc čerpáno, je to číselný formát o maximálně 10 znacích,
- **zustava** – pokud jde o poptávku, je tento atribut vždy 0, pokud se jedná o nabídku, tak tento atribut udává, kolik zbývá k vyčerpání,

- **chybi** – pokud jde o nabídku, je tento atribut vždy 0, pokud se jedná o poptávku, tak tento atribut udává, kolik je ještě požadováno.

Tabulka 3 *odkazy*: do této tabulky mohou zapisovat uživatelé s právy admin a krize. Jde o přehled odkazů. Data se posílají pomocí formuláře v administrační sekci Důležité odkazy.

Tabulka má tyto atributy:

- **idOdkaz** – primární klíč k této tabulce, jedná se o číselný formát v maximální délce 10 znaků, je to hodnota autoincrement,
- **odkazLink** – tento atribut udává odkaz na jinou stránku, je typu varchar,
- **odkazNazev** – tento atribut udává přesnější název, kam odkaz směřuje, je typu varchar,
- **odkazPopis** – tento atribut udává popis odkazu, je typu varchar.

Tabulka 4 *sparovani*: data do této tabulky se generují automaticky při přiřazení nabídky dané poptávce. Jde o přehled kolik, kam a odkud bylo čerpáno.

Tabulka má tyto atributy:

- **idSparovani** – primární klíč k této tabulce, jedná se o číselný formát v maximální délce 10 znaků, je to hodnota autoincrement,
- **idNabidky** – vedlejší klíč k tabulce „nabidky“, udává id nabídky, ze které bylo čerpáno, je to číselný formát v maximální délce 10 znaků,
- **idPoptavky** – vedlejší klíč k tabulce „nabidky“, udává id poptávky, na kterou bylo čerpáno, je to číselný formát v maximální délce 10 znaků,
- **pocetSparovani** – tento atribut udává, kolik bylo vzato z dané nabídky na danou poptávku, je to číselný formát v maximální délce 10 znaků,
- **datumSparovani** – tento atribut udává, kdy bylo dané spárování provedeno, je to číselný formát v maximální délce 10 znaků, v kódu PHP se do daného potřebného data transformuje přes funkci date().

Tabulka 5 **text**: data do této tabulky mohou zapisovat uživatelé správy admin a krize. Zde se edituje text z úvodní strany, informace pro občany, kontakt. Data se posílají pomocí formuláře v administrační sekci Hlavní strana.

Tabulka má tyto atributy:

- **idText** – primární klíč k této tabulce, je to číselný formát v maximální délce 10 znaků, je to hodnota autoincrement,
- **kde** – rozlišení, ke které stránce se daný text vztahuje, je typu varchar,
- **text** – tento atribut obsahuje text znění, je typu text.

Tabulka 6 **uzivatele**: data do této tabulky mohou zapisovat uživatelé správy admin a krize a nepřihlášení uživatelé při registraci. Jde o přehled uživatelů. Data se posílají pomocí formuláře v administrační sekci uživatelů.

Tabulka má tyto atributy:

- **idUzivatele** – primární klíč k této tabulce, je to číselný formát v maximální délce 10 znaků, je to hodnota autoincrement,
- **login** – login pro přihlášení, je typu varchar,
- **password** – heslo pro přihlášení, je kodované přes hash MD5, je typu varchar,
- **jmeno** – jde o jméno uživatele, je typu varchar,
- **příjmení** – jde o příjmení uživatele, je typu varchar,
- **organizace** – pokud je daný uživatel zástupcem nějaké organizace, tak tento atribut udává název organizace, je typu varchar,
- **ic** - pokud je daný uživatel zástupcem nějaké organizace, tak tento atribut udává IC dané organizace, je typu varchar,
- **telefon** – kontaktní údaje na daného uživatele, je typu varchar,
- **email** - kontaktní údaje na daného uživatele, je typu varchar,
- **okres** - kontaktní údaje na daného uživatele, je typu varchar,
- **ulice** - kontaktní údaje na daného uživatele, je typu varchar,
- **obec** - kontaktní údaje na daného uživatele, je typu varchar,

- **psc** - kontaktní údaje na daného uživatele, je typu varchar,
- **prava** – jde o práva registrovaného uživatele, může být typu user (základní), krize a admin (pokročilé).

4.5. Nastavení důležitých funkcí

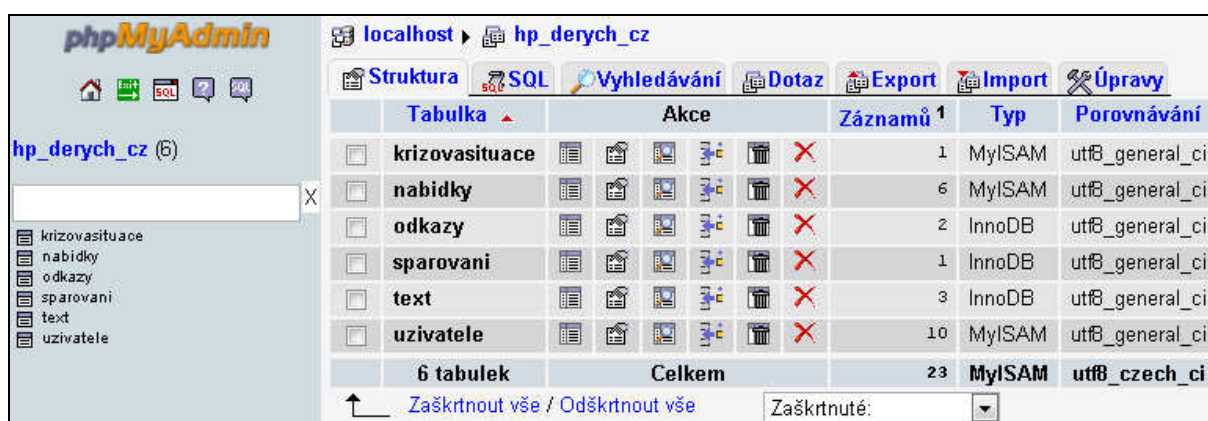
Jak jsem již uvedl v úvodu, pro funkčnost databáze je využit jazyk SQL. Dále uvádím funkce naprogramované pomocí jazyka SQL a použité v aplikaci.

- Umístění admin/function.php, v tomto souboru se nachází jedna funkce:
 - nevyplnenyForm() – tato funkce kontroluje, zda byl řádně vyplněn formulář, který tuto funkci volá (např. přihlašování).
- Umístění class/admin.php, tento soubor obsahuje hlavní funkce pro editaci a přidávání všech položek, obsahuje jednu třídu Admin (), přehled funkcí:
 - informaceText() – tato funkce řídí přidávání a editace sekcí Informace pro občany, Kontakty a Hlavní strana,
 - zadostPomoc() – tato funkce umožňuje přidávání a editaci sekce Požadavek pomoci,
 - nabídkaPomoc() – tato funkce přidává a edituje informace v sekci Nabídka pomoci,
 - krizovaSituace() – pomocí této funkce se mohou přidávat a editovat data v sekci Krizová situace,
 - odkazy() – tato funkce řídí přidávání a editaci sekce Odkazy,
 - user() – tato funkce řeší přidávání a editaci dat v sekci Přehled registrovaných uživatelů,
 - zapisKrise() – pomocí této funkce může administrátor přidávat a editovat sekci Úplný přehled nabídek / poptávek,
 - nevyplnenyForm() – tato funkce kontroluje, zda byl řádně vyplněn formulář,
 - datum() – pomocí této funkce se převádí datum do požadovaného formátu (přes funkci mktime()), v kterém se ukládá datum do databáze.

- Umístění db.php – v tomto souboru se konfigurují proměnné pro připojení do databáze.

4.6. Instalace aplikace

Důležitým faktorem při tvorbě aplikace byla snadná instalace na určený server. Minimální požadavky na instalaci aplikace jsou: Apache server verze 5.2.10 s podporou PHP a podpora databáze MySQL verze 5.0. Pro snadnější administraci databáze lze použít doplňkový program phpMyAdmin. Na Obrázku č. 2 je zobrazena správa databáze.

Obrázek č. 2: Správa databáze v programu phpMyAdmin.

Postup instalace na server:

- 1) nahrát zdrojový kód do požadovaného umístění
- 2) vytvořit databázi a do ní naimportovat data z mysql/database.sql
- 3) nakonfigurovat soubor db.php vyplněním těchto atributů
 - a) \$server – název serveru, kde běží mysql databáze
 - b) \$log – přihlašovací jméno, které má přístup do dané databáze
 - c) \$pass – heslo, které má přístup do dané databáze
 - d) \$database – název databáze, kam jsou naimportovány tabulky z mysql/database.sql
- 4) první přihlášení do systému lze realizovat pod jménem admin a heslem admin

5. Popis aplikace

Aplikace pro koordinaci humanitární pomoci je koncipována jako webová stránka, která bude aktuálně, podle potřeby vytvořena na určitém portálu. Instalační balík aplikace bude volně přístupný pro HZS kraje s podrobným návodem k instalaci a použití.

Stránky jsou rozděleny do pěti základních částí:

- hlavička s fulltextovým vyhledáváním,
- horní horizontální menu
- levé vertikální menu
- hlavní část
- pravá informační část

Hlavička obsahuje název aplikace a ilustrační obrázky. V levém horním rohu je umístěno pole pro fulltextové vyhledávání v seznamech s požadavky a nabídkami humanitární pomoci.

Horní horizontální menu zakomponované do hlavičky nabízí rychlý přístup k registraci a přihlášení uživatele a také ke kontaktům na krizový štáb HZS kraje, který tyto stránky provozuje.

Levé vertikální menu slouží pro hlavní obsluhu celé aplikace. Pro přihlášeného i nepřihlášeného návštěvníka stránek jsou zde umístěny odkazy na zobrazení nabídek a poptávek humanitární pomoci, formulář přihlášení a odkaz na registraci uživatelů. Po přihlášení se místo přihlašovacích polí zobrazí jméno právě přihlášeného uživatele. V tuto chvíli již může uživatel využít odkazy „požadavek pomoci“ a „nabídka pomoci“. Pro zaregistrovaného a přihlášeného člena krizového štábu se menu značně rozšíří. Přibudou odkazy na správu webu i všech nabídek a poptávek. Mezi ně patří: „krizové situace“, „seznam registrovaných“, „zázpis požadavku/nabídky“, „nabídky a požadavky“ a seznam všech nabídek a požadavků pro jejich zpětnou analýzu a vyhodnocení.

Hlavní zobrazovací část je umístěna do středu stránky a později rozšířena i na její pravou část. Je to oblast, kde jsou zobrazovány úvodní informace nebo údaje vyžádané z levého či horního menu. Seznamy nabídek a poptávek jsou sestaveny do přehledných tabulek s možností třídění, v pravé části jsou zobrazeny základní informace, jak s nimi lze pracovat. Formuláře na registraci, přihlášení, zadání nové nabídky pomoci či nového

požadavku na pomoc jsou rovněž doplněny krátkou přehlednou nápovědou v pravé informační části, kde jsou uváděny pokyny a pomocné informace k aktuálnímu obsahu stránek pro snazší obsluhu aplikace.

5.1. Přístup do aplikace

Webová aplikace je rozdělena podle přístupu do tří úrovní.

První úroveň je určena pro návštěvníky webové aplikace, kteří nejsou registrováni a mohou vidět jen stránky veřejně přístupné:

- a) úvod
- b) informace pro občany
- c) seznam požadavků humanitární pomoci
- d) seznam nabídek humanitární pomoci
- e) důležité odkazy

Druhá úroveň je přístupná po povinné registraci uživatele. Registraci si vyplní na stránkách každý uživatel podle pokynů. Vyplněný formulář je poté odeslán do tabulky, je však aktivní až po potvrzení registrace členem krizového štábu, který si telefonicky ověří správnost registračních údajů.

Registrovaný uživatel má po přihlášení přístup k zadání požadavku na humanitární pomoc nebo k podávání nabídek humanitární pomoci. Současně si může zobrazit všechny své dosavadní požadavky a nabídky, které v aplikaci zadal. V obou případech má uživatel možnost jejich dodatečné editace do doby, než s nabídkou nebo poptávkou začne pracovat krizový štáb. Potom lze upravit nabídku nebo poptávku pouze telefonicky.

Třetí úroveň přístupu do aplikace je pro členy krizového štábu. Po přihlášení člena krizového štábu se nabídka v levém menu aplikace rozšíří o tyto možnosti:

- a) zápis krizové situace
- b) náhled a editace seznamu registrovaných uživatelů
- c) zápis požadavků a nabídek humanitární pomoci pro případy, kdy žadatel o pomoc či osoba nabízející pomoc kontaktuje krizový štáb telefonicky nebo osobně
- d) náhled a editace seznamu požadavků na humanitární pomoc

- e) náhled a editace seznamu nabídek humanitární pomoci
- f) sdružení nabídky a poptávky a její vyřízení

Další možnosti má člen krizového štábu v hlavním menu aplikace. Může zapisovat a editovat údaje na úvodní stránce, na stránce s informacemi pro občany a na stránce s důležitými odkazy.

5.2. Registrace uživatele

Pro registraci uživatele slouží formulář, který je dostupný přes odkaz v horním menu. Po vyplnění a odeslání registračního formuláře (viz Obrázek č. 3) se může uživatel přihlásit do aplikace. Zaregistrovat se musí nejen uživatel, který chce podávat nabídku nebo požadavek, ale zaregistrován musí být i člen krizového štábu, který bude s aplikací pracovat.

The screenshot shows the web application 'humanitární pomoc' at the URL 'http://hp.derych.cz/registrace.php'. The page features a navigation bar with links: Úvod, Registrace, Přihlášení, and Kontakt. A sidebar menu on the left lists various options like 'Informace pro občany', 'Seznam požadavků pomoci', and 'Nabídka pomoci'. The main content area is titled 'Registrace:' and contains a registration form with the following fields: 'Uživatelské jméno *', 'Heslo *', 'Heslo znovu *', 'Jméno *', 'Příjmení *', 'Organizace / Firma *', 'IČ *', 'Email', 'Telefon *', 'Okres *', 'Obec / město *', 'Ulice', and 'PSČ'. There are 'Přihlásit' and 'Odeslat' buttons. To the right of the form, the 'Vyplnění registrace' section provides instructions: 'Vyplňte, prosím, pečlivě všechny údaje. Zvolte si uživatelské jméno a heslo. Tyto dvě položky slouží k Vaší identifikaci při přístupu do editace služeb. Uživatelské jméno zvolte bez diakritiky, v délce 6-12 znaků, ostatní údaje zadávejte s diakritikou. Jméno i heslo si pečlivě uschovejte.' Below this, the 'Důležité' section states: 'Nezapomeňte vyplnit emailovou adresu, informace od provozovatele serveru k Vám budou přicházet právě elektronickou poštou.'

Obrázek č. 3: Webová stránka s registračním formulářem.

5.3. Přihlášení uživatele

Přihlášení uživatele je možné buď přes přihlašovací pole pod levým menu, které je zobrazeno na Obrázku č. 4, nebo prostřednictvím přihlašovací stránky, na niž se uživatel dostane přes odkaz v horním menu.

Obrázek č. 4: Formulář pro přihlášení uživatele.

Pro přihlášení uživatele je nutné zadat jeho uživatelské jméno a heslo. K potvrzení zadaných údajů je potřeba kliknout na tlačítko „Přihlásit“.

5.4. Nastavení práv

Po zaregistrování má uživatel automaticky přidělené právo „Uživatel“. Nastavení práv pro přístup do sekce určené pro krizový štáb provádí administrátor, který může nastavit úroveň práva pro krizový štáb jen zaregistrovanému členu krizového štábu.

5.5. Úvodní stránka

Úvodní strana slouží jako rychlý a přehledný průvodce webovou aplikací. Najdete zde úvodní informace o tom, k čemu webová aplikace slouží a jak ji lze použít. V pravé části stránky jsou zobrazovány aktuální návody a nápovědy k danému tématu.

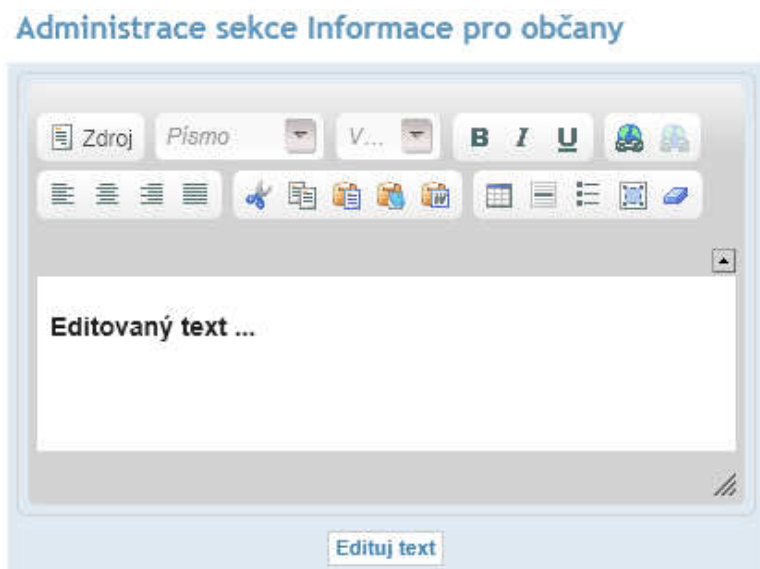
Nové příspěvky a články na stránku zapisuje člen krizového štábu. Pro zápis a editaci mu slouží administrátorská sekce, která umožňuje změnit typ písma, formát, barvu, vytvářet tabulky, rejstříky, hypertextové odkazy a texty z dokumentů MS Word.

5.6. Informace pro občany

V této části aplikace najde návštěvník důležité aktuální informace a upozornění, která se týkají mimořádné události nebo událostí. Například vyhlášení krizového stavu, stupně povodňové aktivity, aktuální předpovědi počasí, důležité pokyny a upozornění pro obyvatele

při šíření toxického mraku a další. Informace jsou přehledně řazeny a zvýrazněny podle důležitosti a naléhavosti.

Na tuto stránku zapisuje informace člen krizového štábu. Pro zápis a editaci musí použít editační formulář v administrátorské sekci. Jeho podoba je zobrazena na Obrázku č. 5.

Obrázek č. 5: Formulář pro editaci textu.

5.7. Seznam požadavků humanitární pomoci

Na této stránce se zobrazuje tabulka (viz Obrázek č. 6), ve které jsou řazeny aktuální požadavky na humanitární pomoc zadané jak registrovanými uživateli, tak členy krizového štábu. Nejsou zde zobrazovány požadavky, které již byly uspokojeny. Tabulka obsahuje tyto sloupce:

- číslo požadavku (automaticky přidělené identifikační číslo požadavku při jeho zadání),
- typ (zboží / materiál, služba / práce, stroje / zařízení, finance),
- název,
- počet,
- informace (bližší specifikace požadované pomoci).

V tabulce nejsou úmyslně zobrazovány kontaktní údaje, aby veškerá humanitární pomoc byla řešena prostřednictvím krizového štábu. Nebude tak docházet k nechtěným problémům, kdy krizový štáb zajistí konkrétní humanitární pomoc pro postižené, kteří ji požadují,

a současně jiný subjekt bude reagovat na stejný požadavek, aniž by o tom informoval krizový štáb. V tomto případě by pak byla poskytnuta humanitární pomoc v nadměrném množství a chyběla by na jiném potřebném místě.

V tabulce je možné vyhledávat pomocí hypertextového pole nad záhlavím. Rovněž je aktivována možnost abecedního vzestupného a sestupného seřazení dle položek v záhlaví.

Seznam požadavků pomoci

Číslo	Typ	Název	Počet	Info
19	práce	Uklízení po povodni	5	Žádám o pomoc při uklízení následků po povodni. Jedná se o vyklízení a čištění prostor v domově důchodců.
22	materiál	Savo	100	Čistící a desinfekční prostředek v balení 20 x 5 l = 100 l

Obrázek č. 6: Seznam požadavků humanitární pomoci.

5.8. Seznam nabídek humanitární pomoci

Stránka aplikace, na které se zobrazuje tabulka s nabídkami humanitární pomoci, které jsou aktuálně k dispozici. Vzhled tabulky je zobrazen na Obrázku č. 7. Ty nabídky, které již byly využity, zobrazovány nejsou. Data jsou uvedena postupně podle přidělených identifikačních čísel, tak jak byla zapsána. Je však možné je řadit podle hlavičkových údajů.

Tabulka obsahuje tyto informace:

- číslo nabídky (automaticky přidělené identifikační číslo nabídky při jejím zadání),
- typ (zboží / materiál, služba / práce, stroje / zařízení, finance),
- název,
- počet,
- informace.

V tabulce nejsou uváděny kontaktní informace, ze stejných důvodů jako v předešlém případě.

Seznam nabídek pomoci

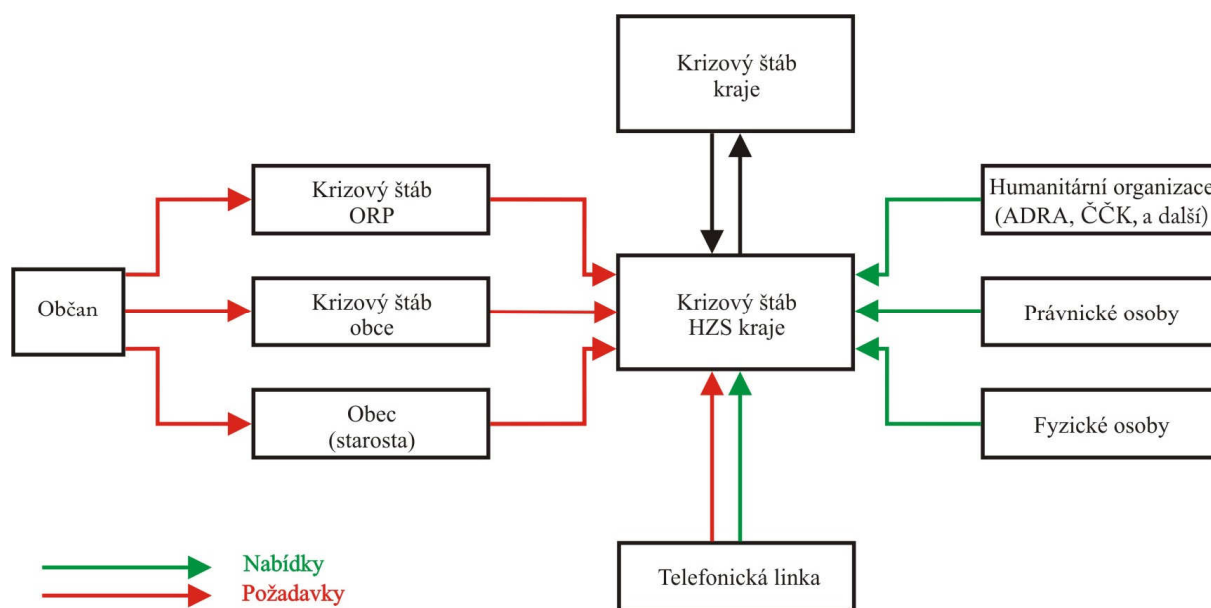
Hledej

Číslo	Typ	Název	Počet	Info
16	materiál	PP pytel	9850	Jedná se o PP pytle s nosností 35 kg. Pytle můžu dovést na určené místo.
17	stroje a zařízení	Čerpadlo BETSY 125	2	Nabízíme 2 ks čerpadel o výkonu 400 m3/hod.. Čerpadla jsou k dispozici ihned. Převoz na místo čerpání nejsem schopný zajistit. Pro přepravu je potřeba min. Avia.
21	finance	Finanční hotovost	100000	Nabízíme postiženým oblastem finanční hotovost ve výši 100.000 Kč.

Obrázek č. 7: Seznam nabídek humanitární pomoci.

5.9. Zadávání požadavků a nabídek na humanitární pomoc

Při mimořádné události může požadovat humanitární pomoc každý občan nebo organizace, která je danou situací dotčena. Žádosti o pomoc se předávají orgánu samosprávy nebo krizovému štábu (obce, ORP, kraje). Tento požadavek lze vznést osobně nebo telefonicky, přičemž osoba s rozhodovací pravomocí (starosta obce, člen KŠ) vždy posuzuje jeho oprávněnost, to znamená skutečnost, zda se opravdu jedná o postiženou osobu nebo organizaci. Poté požadavek zapíše do databáze. Na Obrázku č. 8 je přehledné schéma všech možností přijetí žádostí a nabídek humanitární pomoci.

Obrázek č. 8: Schéma systému nabídek a poptávek humanitární pomoci.

Seznam požadavků i nabídek na humanitární pomoc si na webových stránkách může zobrazit kdokoliv, bez nutnosti registrace. Jsou mu však předloženy jen základní zveřejněné informace:

- typ pomoci (zboží / materiál, služba / práce, stroje / zařízení, finance),
- název,
- počet.

Na zveřejněné požadavky mohou návštěvníci stránek zareagovat zadáním své nabídky a naopak. Své nabídky mohou zapisovat všechny fyzické nebo právnické osoby, humanitární organizace, neziskové organizace, sdružení občanů atd.

5.9.1. Požadavek humanitární pomoci

Pro možnost zadání požadavku na humanitární pomoc musí být zaregistrovaný uživatel přihlášen do aplikace. Poté se mu zobrazí odkaz na formulář (viz Obrázek č. 9) pro zapsání poptávky o humanitární pomoc. V případě, že není přihlášen, je na tuto skutečnost textem upozorněn a nemá možnost požadavek zadat.

Po kliknutí na odkaz „Přidej novou poptávku“ se zobrazí formulář s těmito poli:

- g) krizová situace,
- h) typ (zboží / materiál, služba / práce, stroje / zařízení, finance),
- i) název,
- j) počet,
- k) informace.

Uživatel formulář vyplní. V poli krizová situace si vybere z nabídky mimořádných událostí, které jsou zadány do aplikace krizovým štábem tu, která se týká jeho požadavku. Z dalšího pole si vybere typ humanitární pomoci, tj. jestli požaduje materiál, službu nebo provedení práce, má-li požadavek na stroj nebo zařízení, nebo v neposlední řadě požadavek na finanční prostředky. V dalších polích vyplní počet a podrobnější informaci k požadované pomoci, např. požaduje-li službu/práci, do „názu“ uvede „pomocné úklidové práce“, do „počtu“ vypíše jejich požadovaný počet a do „informace“ musí uvést bližší popis požadované práce, například jestli se jedná o hrubý úklid vhodný pro muže nebo lehké úklidové práce vhodné pro ženy. Vyplněný formulář odešle.

Obrázek č. 9: Formulář pro zápis a editaci požadavku/nabídky na humanitární pomoc.

Po odeslání se mu na stránce zobrazí všechny požadavky, které přihlášený uživatel zadal. Tyto údaje má možnost průběžně editovat až do doby, než se jimi začne zabývat krizový štáb. V okamžiku převzetí požadavku KŠ se údaj uzamkne a odkaz na editaci není zobrazen. Pak už musí uživatel případnou změnu nahlásit na krizový štáb telefonicky.

5.9.2. Nabídka humanitární pomoci

Také pro zapsání nabídky humanitární pomoci musí být registrovaný uživatel přihlášen ke svému účtu. Jestliže není přihlášen, je opět upozorněn hláškou.

Po kliknutí na odkaz „Přidej novou nabídku“ se zobrazí formulář s těmito poli:

- a) typ (zboží / materiál, služba / práce, stroje / zařízení, finance)
- b) název
- c) počet
- d) informace

Aby mohl uživatel formulář odeslat, musí mít vyplněna všechna pole. V opačném případě ho aplikace nepustí dál, je upozorněn a vrácen na zadávací formulář. Formulář se vyplňuje obdobně jako v případě požadavků na humanitární pomoc (viz kapitola 5.9.1.).

Po odeslání se zobrazí všechny nabídky, které přihlášený uživatel zadal a má možnost je na stránce editovat. Ale opět jen do doby, než bude nabídka převzata a uzamčena členem KŠ. Pak je možná úprava jen telefonicky.

5.10. Důležité odkazy

Na této stránce budou zobrazeny důležité odkazy na webové stránky, které se týkají mimořádné události nebo událostí a odkazy na stránky, které poskytují informace související s mimořádnou událostí a usnadní návštěvníkovi orientaci. Mezi hlavní patří odkazy na stránky zabývající se problematikou předpovědi počasí, stavu vodních toků, stránky, které uvádí informace o nejbližší nemocnici, obecním úřadu, městském úřadu, krizovém štábu, humanitární organizaci a podobně.

Na stránku může nové odkazy zapisovat jen přihlášený člen krizového štábu. Pro zadání nového odkazu je třeba vyplnit krátký formulář, v němž vyplní pole s hypertextovým odkazem, poté název, který se bude zobrazovat, a krátký popis, který poskytne bližší informace o webové stránce. V administrační sekci lze dříve zadané odkazy upravovat a mazat.

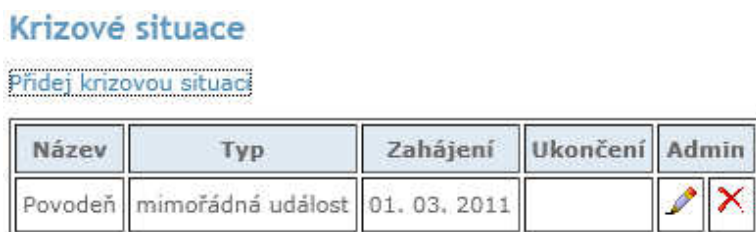
5.11. Obsluha aplikace z pohledu krizového štábu

Webová aplikace je pro krizový štáb hlavní podporou pro organizaci a rozdělování humanitární pomoci při mimořádné situaci. Člen KŠ, který je do aplikace přihlášen s administrátorskými právy, má nejvyšší prioritu přístupu k zadaným datům. Přebírá pod svou správou všechny zadané požadavky i nabídky humanitární pomoci, vede jejich evidenci a má zpětně možnost vyhodnocení vývoje a rozdělení humanitární pomoci. Z tohoto důvodu má nejvíce rozšířenou nabídku v levém menu, což je zřejmé z Obrázku č. 10.

Obrázek č. 10: Rozšířené menu pro členy krizového štábu

Člen krizového štábu aktivuje celou webovou aplikaci, je jejím prvním uživatelem. Pro možnost zadávání požadavků na humanitární pomoc musí zaevidovat alespoň jednu mimořádnou událost v sekci Krizové situace pomocí odkazu „Přidej krizovou situaci“ (viz Obrázek č. 11).

Obrázek č. 11: Seznam krizových situací.

Dále musí v administrační sekci zadat kontaktní údaje, které jsou přístupné z horizontálního menu, pro možnost spojení na pracovníky krizového štábu. Je přínosné uvést konkrétní spojení na kontaktní osoby pro přijetí nových nabídek a požadavků.

Do části „Informace pro občany“ zapíše základní údaje o vzniku mimořádné události, vyhlášení některého z krizových stavů či jiné potřebné údaje.

Nyní je již aplikace plně připravena k používání a příslušný člen krizového štábu může očekávat naplnění tabulek nabídek a požadavků dalšími uživateli. Je také schopen jinak

hlášené nabídky a požadavky (telefonicky, ústně, aj.) zadat samostatně. Aby mohl nabídku/požadavek zadat za jinou osobu, musí ji nejprve zaregistrovat do systému pomocí registračního formuláře (viz Obrázek č. 3). K tomu může využít odkaz nad tabulkou „Přehled registrovaných uživatelů“. Její vzhled je zobrazen na Obrázku č. 12. V tabulce je uveden přehledný seznam všech registrovaných uživatelů. Je možné ji kliknutím na položku v záhlaví seřadit a efektivně tak vyhledat požadovaný údaj. Má také možnost jednotlivé uživatele editovat a mazat.

Přehled registrovaných uživatelů

Přidání nového uživatele

Uživatel	Login	Organizace	IČ	Telefon	Email	Obec	Admin
admin admin	admin			111222333		admin, okr. admin	
Derych Roman	roman	HZS Olomouckého kraje	70885940	724178427	roman.derych@hzsol.cz	Olomouc, okr. Olomouc	
První Uživatel	uzivatel1			333222001	uzivatel1@domena.cz	Obec 1, okr. Okres xy	
Druhý Uživatel	uzivatel2			333222002	uzivatel2@domena.cz	Obec 2, okr. Okres xy	
Třetí Uživatel	uzivatel3			333222003	uzivatel3@domena.cz	Obec 3, okr. Okres xy	
Čtvrtý Uživatel	uzivatel4	Firma 1	111222333	222111001	uzivatel4@firma.cz	Obec 4, okr. Okres yz	
Pátý Uživatel	uzivatel5	Firma 2	222333444	222111002	uzivatel5@firma.cz	Obec 5, okr. Okres yz	

Obrázek č. 12: Seznam registrovaných uživatelů.

Nejdůležitější položkou pro organizátora humanitární pomoci je odkaz „Nabídky a požadavky“, kterým se zobrazí tabulka uvedená na Obrázku č. 13. V ní jsou uvedeny jen aktivní, nepokryté žádosti o pomoc. U každé je v kolonce „Počet“ uveden žádaný počet a vedlejší sloupec „Vyřízeno“ udává údaj, kolik je již daného požadavku vykryto. Párování zobrazené žádosti s nabídkou se provádí v posledním sloupci odkazem „nabídka“, po jehož rozkliknutí se zobrazí detailní informace k požadavku a tabulka všech dostupných, neuplatněných nabídek. Souhlasí-li některá z nabídek s požadavkem, je možné provést spárování. Před potvrzením je nutno zadat do kolonky „počet“ míru vykrytí požadavku.

Přiřazení požadavku nabídce

VYBRÁNÍ ŽÁDOSTI O POMOC

Hledej

Číslo	Datum	Situace	Jméno	Organizace	Obec	Typ	Název	Počet	Vyřízeno	Přiřazení
19	05. 04. 2011	Povodeň	Třetí Uživatel		Obec 3	práce	Uklízení po povodni	5	0	nabídka
22	13. 04. 2011	Povodeň	První Uživatel		Obec 1	materiál	Savo	100	0	nabídka
23	13. 04. 2011	Povodeň	První Uživatel		Obec 1	stroje a zařízení	Vysokotlaký čisticí stroj	2	0	nabídka

Červené datum znamená, že nabídka/požadavek byl editován.

Obrázek č. 13: Tabulka pro přiřazení požadavku nabídce.

Člen krizového štábu má možnost zobrazit si tabulku všech nabídek a tabulku všech požadavků (viz Obrázek č. 14), kde se načtou všechna data, tedy i ta, která jsou již vyřízena. V seznamech všech nabídek/požadavků je možné kliknutím na identifikační číslo nabídky/požadavku zobrazit jeho detailní informace.

Seznam požadavků pomoci

Hledej

Číslo	Datum	Jméno	Organizace	Telefon	Typ	Název	Počet	Vyřízeno	Admin
18	05. 04. 2011	Pátý Uživatel	Firma 2	222111002	materiál	Pytle	150	150	
19	05. 04. 2011	Třetí Uživatel		333222003	práce	Uklízení po povodni	5	0	
22	13. 04. 2011	První Uživatel		333222001	materiál	Savo	100	0	

Červené datum znamená, že nabídka/požadavek byl editován.

Obrázek č. 14: Seznam požadavků humanitární pomoci z pohledu KS.

V tabulkách je rovněž možné řazení položek podle záhlaví. Všechny údaje je možné exportovat do souboru, který je čitelný např. programem Microsoft Excel. Takto zpracované údaje lze využít pro vyhodnocení průběhu a účinnosti humanitární pomoci.

6. Závěr

Cílem mé diplomové práce bylo nabídnout řešení problému, který vyplynul při řešení konkrétních mimořádných událostí, například velkých povodní na Moravě od roku 1997 do dnešních dní. Situace se od první velké povodně sice velmi změnila a již máme nástroje a legislativní prostředky pro přípravu a řešení krizových situací, ale bohužel vhodný metodický nebo technický postup evidence a organizace humanitární pomoci zatím nebyl dořešen. Při povodních chtěli lidé například poskytnout manuální pomoc těm, kteří byli zaplaveni či jinak postiženi velkou vodou, nevěděli však, co a jak mohou nabídnout. Nebo lidé ze zaplavených oblastí poptávali čisticí prostředky, což se shodou okolností odvíšalo přes media. Ochotní lidé i firmy začaly posílat kamiony čisticích prostředků, ale jelikož celá akce nebyla řízena, řidiči nevěděli kam jet, kolik a kde toho vyložit, a dopadlo to přehlcením jedné oblasti a nepokrytím jiné.

Z tohoto důvodu mě napadla myšlenka vytvořit webovou aplikaci, která by byla pomocí internetu přístupná veřejnosti a jednoduchým způsobem by pomohla v organizaci humanitární pomoci. Výsledkem je aplikace „Humanitární pomoc“, která je pro vyzkoušení umístěna na mých internetových stránkách s adresou: „hp.derych.cz“.

Webová aplikace nabízí možnost zadání žádosti o pomoc pro obyvatele postižené mimořádnou situací, kterou může podat občan přes zástupce obce nebo krizový štáb. Tyto požadavky jsou na stránkách zveřejněny a může na ně kdokoliv zareagovat tím, že se obrátí na pracovníka krizového štábu nebo může nabídky pomoci zadat. Toto zadání je přístupné pro širokou veřejnost, pro firmy i pro neziskové či humanitární organizace.

Aplikace je velkým přínosem pro vyčleněné pracovníky krizových štábů, kteří evidenci nabídek a požadavků nemusejí již vést ručně, ale mají vše na jednom místě, mohou nabídky s poptávkami přímo spojovat a mít přehled o jejich průběhu a dokončení.

Program nebylo možné otestovat v reálné situaci, byl však testován pomocí simulace s využitím údajů z poslední řešené povodně v roce 2010 na území Olomouckého kraje. V simulovaném provozu se program ukázal jako použitelný a funkční.

7. Seznam zkratk a pojmů

ADRA	Adventist Development and Relief Agency (Adventistická agentura pro pomoc a rozvoj)
ČČK	Český červený kříž
HJ ČČK	Humanitární jednotka Český červený kříž
SSHR	Státní správa hmotných rezerv
SEK	Skupina pro evidenci a koordinaci humanitární pomoci
ORP	Obec s rozšířenou působností
KŠ	Krizový štáb
MÚ	Mimořádná událost
KS	Krizový stav
IZS	Integrovaný záchranný systém
HZS	Hasičský záchranný sbor
HZS OLK	Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje
ÚO	Územní odbor
OPIS	Operační a informační středisko
HTML	HyperText Markup Language (značkovací jazyk pro hypertext)
PHP	Personal Home Page (skriptovací programovací jazyk)
SQL	Structured Query Language (jazyk pro práci s databázemi)
MySQL	multiplatformní databázový systém

8. Seznam použité literatury

- [1] Česká republika. Ústava České republiky 1/1993 ze dne 16. prosince 1992. Ve Sbírce zákonů, 1993, 1, st. 1-16.
- [2] Česká republika. Ústavní zákon č. 110 ze dne 22. dubna 1998 o bezpečnosti České republiky. Ve Sbírce zákonů, 1998, 39, st. 5386-5387.
- [3] Česká republika. Zákon č. 239 ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Ve Sbírce zákonů, 2000, 73, st. 3461-3474.
- [4] Česká republika. Zákon č. 240 ze dne 28. června 2000 o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Ve Sbírce zákonů, 2000, 73, st. 3475-3487.
- [5] Česká republika. Nařízení vlády č. 462 ze dne 22. listopadu 2000 k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Ve Sbírce zákonů, 2000, 132, st. 7200-7211.
- [6] Česká republika. Nařízení vlády č. 463 ze dne 27. listopadu 2000 o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právními osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva. Ve Sbírce zákonů, 2000, 132, s. 7212-7213.
- [7] ADAMEC, Vilém; ŠENOVSKÝ, Michael. *Základy krizového řízení*. Ostrava: SPBI, 2001. ISBN 80-86111-95-4.
- [8] KOLEŇÁK, Ivan. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020* [online]. 2010 [cit. 2011-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/koncepce-ochrany-obyvatelstva-do-roku-2013-s-vyhledem-do-roku-2020-503181.aspx>>.
- [9] *Humanitární organizace ADRA* [online]. 2011 [cit. 2011-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.adra.cz>>.
- [10] *Člověk v tísní* [online]. 2011 [cit. 2011-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.clovekvtisni.cz>>.
- [11] *Armáda spásy* [online]. 2011 [cit. 2011-04-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.armadaspasy.cz>>.

- [12] Český červený kříž [online]. 2011 [cit. 2011-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.cck-cr.cz/>>.
- [13] Charita Česká republika [online]. 2011 [cit. 2011-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.charita.cz>>.
- [14] Maltézská pomoc - obecně prospěšná společnost [online]. 2011 [cit. 2011-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.maltezskapomoc.cz>>